

मंगळवेढा, जि. सोलापूर येथील ३० खाटांच्या
ग्रामीण रुग्णालयाचे श्रेणीवर्धन करून १००
खाटांचे उपजिल्हा रुग्णालय इमारत व
निवासस्थान बांधकामाचे अंदाजपत्रक व
आराखड्यास प्रशासकीय मान्यता
देण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग
शासन निर्णय, क्रमांक: प्रशामा २०२३/प्र.क्र.३१४/आरोग्य ३अ
१० वा मजला, संकुल इमारत,
जी.टी. रुग्णालय आवार, मुंबई - ४०० ००१.
दिनांक : ०३ जुलै, २०२४.

वाचा :

१) सहसंचालक, आरोग्य सेवा, रुग्णालय (राज्यस्तर) मुंबई यांचे पत्र क्रमांक : आआसे/ कक्ष-
३/टे-६/मंगळवेढा१००खाटाबांधकाम/१२६६१-६२/२३, दिनांक ०१.११.२०२३

प्रस्तावना :

मंगळवेढा, जि. सोलापूर येथील ३० खाटांच्या ग्रामीण रुग्णालयाचे श्रेणीवर्धन करून १००
खाटांचे उपजिल्हा रुग्णालय इमारत व अधिकारी कर्मचारी निवासस्थान बांधकामाचे रु.९९.०८ कोटी
(अक्षरी रुपये नव्याण्णव कोटी आठ लक्ष फ़क्त) इतक्या किंमतीच्या अंदाजपत्रक व आराखड्यांना
प्रशासकीय मान्यता देण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :

मंगळवेढा, जि. सोलापूर येथील ३० खाटांच्या ग्रामीण रुग्णालयाचे श्रेणीवर्धन करून १००
खाटांचे उपजिल्हा रुग्णालय इमारत बांधकामाचे अंदाजपत्रक सन २०२२-२३ च्या दरसूचीवर आधारित
आहे. सदर अंदाजपत्रकामध्ये इमारतीच्या बांधकामासह (G+१) व एकूण ६५ निवासस्थान बांधकामासह
(निवासस्थान (टार्प १)-पार्किंग+३, निवासस्थान (टार्प २)-पार्किंग+४, निवासस्थान (टार्प ३)-पार्किंग+४,
निवासस्थान (टार्प ४)-पार्किंग+३, निवासस्थान (टार्प ५)-पार्किंग+१) रेन वाटर हावेस्टिंग, फ़र्निचर,
विद्युतीकरण, पाणी पुरवठा व मल:निस्सारण, आग प्रतिबंधक, संरक्षण भिंत व गेट, अंतर्गत रस्ते, भु-
विकास, वातानुकुलीत यंत्रणा सी.सी.टि.व्ही. इ.साठी तरतूद करण्यात आलेले असून सोबत जोडण्यात
आलेल्या Recapitulation sheet प्रमाणे इमारत बांधकामाच्या रु. ९९.०८ कोटी (अक्षरी रुपये
नव्याण्णव कोटी आठ लक्ष फ़क्त) किंमतीच्या, अंदाजपत्रक व आराखड्यांना खालील अटी व शर्तीच्या
अधिन राहून या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे:-

२. **अटी व शर्ती :-**

- १) इमारत बांधकाम करण्यापूर्वी विद्युतीकरणाच्या कामासाठी मुख्य अभियंता (विद्युत) व स्थापत्यांच्या कामासाठी मुख्य अभियंता (स्थापत्य) यांची तांत्रिक मंजूर घेण्यात यावी.
- २) कामासाठी निविदा मागविण्यापूर्वी सदर कामास मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांची तांत्रिक मंजूरी घेणे आवश्यक राहिल.
- ३) बांधकामासाठी उपलब्ध होणाऱ्या नियतव्ययामधून सदर कामास निधी उपलब्ध करून देण्याच्या अटीच्या अधिन राहून प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.
- ४) सदर कामाची ई-निविदा करतांना कामाचे तुकडे न करता एकत्रित निविदा करण्यात यावी.
- ५) कामासाठीच्या जागेची उपलब्धता, योग्यता व जागा पुरेशी आहे किंवा नाही याबाबतची खात्री संबंधित आरोग्य संस्था प्रमुखांनी करावी.
- ६) क्षेत्रीय जागेच्या परिस्थितीनुसार व आरोग्य संस्थांच्या आवश्यकतेनुसार प्रस्तावित कामाच्या किंमतीमध्ये अनावश्यक वाढ करण्यात येऊ नये.
- ७) सदरचे अंदाजपत्रक हे ढोबळ नमुना अंदाजपत्रक असल्याने, या कामांच्या सविस्तर अंदाजपत्रकांना तांत्रिकदृष्ट्या मान्यता ही सार्वजनिक बांधकाम खात्याच्या त्यात्या-क्षेत्राच्या सक्षम अधिकाऱ्यांकडून करण्यात येईल.
- ८) स्थानिक ग्रामीण नगर विकास संस्थेच्या संबंधित नियमानुसार बांधकाम परवानगी तसेच भोगवटा प्रमाणपत्र मिळविण्याची जबाबदारी सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांची राहिल.
- ९) प्रत्यक्ष काम करतेवेळी पर्यावरण विभाग, शासन निर्णय क्र.इएनव्ही-२०१३/प्र.क्र.१७७/तां.क.१ दि. १० जानेवारी, २०१४ मध्ये उल्लेख करण्यात आलेल्या मार्गदर्शक तत्वांनुसार कार्यवाही करण्यात यावी.
- १०) रुग्णालयाचे नकाशे तपासून नकाशांमध्ये रुग्णालयासाठी आवश्यक ऑक्सिजन पाईपलाईन, एअर कंडीशनरसाठी जागा व त्यांच्या duct चे नियोजन, दिव्यांगांकरीत करावयाच्या सोयीसुविधा, त्या व्यक्तींसाठी रुग्णालयात करावयाचे पथ-वे इ. तसेच याबाबतची Functionality विचारात घेवून रुग्णालयाचे नकाशे सुधारीत करण्यात यावेत. तसेच रुग्णालय डिझायनिंग मधील तज्ञ व्यक्ती व रुग्णालयाशी संबंधित डॉक्टर व कर्मचारी यांचेशी चर्चा करून त्यानुसार रुग्णालयाचे नकाशे सुधारित करण्यात यावेत.
- ११) केंद्र शासनाकडून निर्गमित IPHS च्या २०२२ च्या मार्गदर्शक सुनचांनुसार अंदाजपत्रकामध्ये सुधारणा समाविष्ट करून प्रशासकीय मान्यतेच्या किंमतीच्या मर्यादेत राहून इमारतीचे बांधकाम करण्यात यावे.
- १२) प्रस्तावित करण्यात आलेल्या इमारतीचे जोते क्षेत्रफळ कर्मचारीवर्ग यांच्या अनुज्ञेय मानकाप्रमाणे असल्याची खातरजमा करण्यात यावी.

- १३) क्षेत्रीयस्तरावर सदर बांधकामाचा संबंधित उपसंचालक आरोग्य सेवा व जिल्हा शल्य चिकित्सक यांनी वेळोवेळी आढवा घ्यावा.
- १४) सार्वजनिक बांधकाम विभाग, शासन निर्णय क्र.बीडीजी२०१७/प्र.क्र.६०/इमा-२, दि.०७.०७.२०१७ अन्वये कार्यवाही करावी.
- १५) नियोजित जागा उपभोक्ता विभागाच्या ताब्यात असल्याचे प्रमाणपत्र प्राप्त करूनच सदर कामाच्या निविदा सुचना प्रसिध्द करण्यात याव्यात.
- १६) उच्चस्तरीय सचिव समितीने प्रस्तावित १०० खाटांचे उपजिल्हा रुग्णालयाच्या अनुषंगाने अस्तित्वातील इमारतीचा पूर्ण अथवा पुरक वापर करण्याचे सूचीत केले आहे.

३. उपरोक्त १ ते १६ येथे नमूद अटींची पूर्तता करण्याची संपूर्ण जबाबदारी संबंधित कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग व जिल्हा शल्य चिकित्सक यांची राहिल.

४. सदर रुग्णालय इमारत व अधिकारी कर्मचारी निवासस्थान बांधकामाकरीता येणारा खर्च खालील लेखाशिर्षाखाली मंजूर करण्यात आलेल्या अनुदानामधून भागविण्यात यावा.

मागणी क्र.एच-८, मुख्यलेखाशिर्ष

- “४२१० - वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य यावरील भांडवली खर्च,
०१ - नागरी आरोग्य सेवा (वैद्यकीय सहाय्य),
११० - रुग्णालये व दवाखाने,
(१)(अ) - पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना-इमारती,
(००) (०१) - मोठी बांधकामे (४२१० ००१४)
५३ - मोठी बांधकामे”

५. मंगळवेढा जि. सोलापूर येथील ३० खाटांचे ग्रामीण रुग्णालयाचे श्रेणीवर्धन करून १०० खाटांचे उपजिल्हा रुग्णालय इमारत व निवासस्थान बांधकामासाठी लागणाऱ्या रकमेची अर्थसंकल्पात तरतूद करण्याचा प्रस्ताव आयुक्त, आरोग्य सेवा, मुंबई यांनी त्वरीत शासनास सादर करावा.

६. हे आदेश शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक-विअप्र २०१३/प्र.क्र.३०/विनियम, दिनांक १७.०४.२०१५ सोबतच्या परिशिष्ट, भाग पहिला, उपविभाग-पाच मधील अनुक्रमांक-१, परिच्छेद क्रमांक- १३४ नुसार प्रशासकीय विभागांना प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारानुसार व सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या उच्चस्तरीय सचिव समितीच्या दि. २६ जून, २०२४ रोजी झालेल्या बैठकीत देण्यात आलेल्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४०७०३१२०६२९३९१७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

ARVIND
BHIMRAO
MORE

(अ. भि. मोरे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

१. महालेखापाल, महाराष्ट्र- १/ २ (लेखा परिक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/ नागपूर.
२. संचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई.
३. संनियंत्रक तथा मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, सोलापूर.
४. सह संचालक, आरोग्य सेवा (रुग्णालये), मुंबई.
५. उप संचालक, आरोग्य सेवा, पुणे मंडळ, पुणे.
६. जिल्हा शल्य चिकित्सक, जिल्हा रुग्णालय, सोलापूर.
७. कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, पंढरपूर.
८. उप विभागीय अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम उपविभाग, मंगळवेढा, जि. सोलापूर.
९. जिल्हा कोषागार अधिकारी, जि. सोलापूर.
१०. सार्वजनिक बांधकाम विभाग (इमा-२), मंत्रालय, मुंबई.
११. कक्ष अधिकारी (अर्थसंकल्प), सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१२. निवडनस्ती (आरोग्य-३).

92

क.प्र.प्र.म। - २०२३ / प्र.क. ९३४ / अ-३३

Name of the Department : Public Health Department					
Name of Work : Upgradation of 30 Bedded Rural Hospital to 100 Bedded Sub District Hospital and Construction of Residential Quarters for Medical Superintendent, Medical Officer, Class-III and Class IV employees at Sub District Hospital, Mangalwedha, Dist - Solapur.					
Executing Agency : Public Works Department					
Land Availability : Yes					
Architect : Government					
RECAPITULATION SHEET					
Sr. No.	Particulars of Scope	Unit Rate Norms Rs Per (Sqmt./ Meter/ LumpSum etc.)		Cost Rs.	
				Component Wise	Total
(A)	ESSENTIAL ITEMS (Components)				
1	Building proper (Built Up Area - Sq.m)				
	Hospital Building				
	Ground Floor	7889.37	Sq. M	28,000	22,09,02,360
	First Floor	7562.50	Sq. M	28,000	21,17,50,000
	Total	15451.87			
	Residential Quarters Type I				
	Parking	270.53	Sq. M	16,000	43,28,480
	First Floor	270.54	Sq. M	28,000	75,75,120
	Second Floor	270.54	Sq. M	28,000	75,75,120
	Third Floor	145.23	Sq. M	28,000	40,66,440
	Residential Quarters Type II				
	Parking	319.82	Sq. M	16,000	51,17,120
	First Floor	319.82	Sq. M	28,000	89,54,960
	Second Floor	319.82	Sq. M	28,000	89,54,960
	Third Floor	319.82	Sq. M	28,000	89,54,960
	Fourth Floor	316.49	Sq. M	28,000	88,61,720
	Residential Quarters Type II				
	Parking	319.82	Sq. M	16,000	51,17,120
	First Floor	319.82	Sq. M	28,000	89,54,960
	Second Floor	319.82	Sq. M	28,000	89,54,960
	Third Floor	319.82	Sq. M	28,000	89,54,960
	Fourth Floor	245.06	Sq. M	28,000	68,61,680
	Residential Quarters Type III				
	Parking	194.17	Sq. M	16,000	31,06,720
	First Floor	194.17	Sq. M	28,000	54,36,760
	Second Floor	194.17	Sq. M	28,000	54,36,760
	Third Floor	194.17	Sq. M	28,000	54,36,760
	Fourth Floor	194.17	Sq. M	28,000	54,36,760
	Residential Quarters Type IV				
	Parking	128.76	Sq. M	16,000	20,60,160
	First Floor	128.76	Sq. M	28,000	36,05,280
	Total	5305.32	Sq. M		
	Total B.U.A. =	20757.19	Sq. M	Sub Total (A1)	56,64,04,120
2	Electrification	Internal	5% of (A1)	2,83,20,206	
		External	6% of (A1)	3,39,84,247	
	Fire Fighting Arrangements etc.		@800/Sq.mt	1,66,05,752	
	Lifts (for Hospital 2 & Quarters 3)	5	25,00,000	1,25,00,000	
	Pump house, bore well etc		L.S.	15,00,000	
	AB Room, Area Lighting, pump, Generator		L.S.	25,00,000	
	CCTV		L.S.	15,00,000	
				Sub Total (2)	9,69,10,205
3	Water Supply & Sanitary Works		5% of (A1)	Sub Total (3)	2,83,20,206
4	Furniture (for Hospital only)	10816.31	Sq. M	5000	Sub Total (4)
				Sub Total (A)	74,57,16,076
(B)	MISCELLANEOUS ITEMS				
	Compound Wall & Gate (Rmt.)		L.S.	50,00,000	
	Water Main Storage	200000	Litres	23	46,00,000
	Internal road, Land Development, Parking, Land Scaping, Soil Investigation etc.		4.5% of (A1)	2,54,88,185	
				Sub Total (B)	3,50,88,185
	Project Cost (P)= (A) + (B)				78,08,04,262

(C) PROVISIONS			
	(i) Contingencies	4% on (sub total A1)	2,26,56,165
	(ii) GST	18% on (P)	14,05,44,767
	(iii) Price Escalation	5% on (P)	3,90,40,213
	(iv) Labour Insurance	1% on (P)	78,08,043
			Sub Total (C)
	TOTAL PROJECT COST (TPC) (A+B+C)		21,00,49,188
			99,08,53,449
	Say Rs. Lakhs		9908.53
1	Bldg Civil (A1)	= Rs	27,287 /Sqm
2	Bldg Civil, Elect, Water Supply, Furniture (A)	= Rs	35,926 /Sqm
3	Total (A+B)	= Rs	37,616 /Sqm